

Spaaractie Gi-ga-groen!

Vorbereidende les

Programma

Tijdens deze les leren leerlingen over het leven in armoede (dagelijks leven, halen van water, landbouw) en waarom dieren zoals kippen en geiten kunnen helpen om het leven te verbeteren.

Voor wie

Leerlingen in de onderbouw.

Leerdoelen

- Leerlingen leren over de kenmerken van armoede: wat is armoede, hoe ziet armoede eruit en hoe leeft een kind in armoede.
- Jezelf en de ander (SLO): openstaan voor gevoelens en emoties van anderen en ervaren van overeenkomsten en verschillen in opvattingen en gewoonten van mensen.

Duur

45-60 minuten (exclusief de opdracht 'Bouw een Tippy Tap' op slide 19).

Onderdelen

- Introductie (slide 1 t/m 3).
- Uitleg: dagelijks leven in Afrika (slide 4 t/m 9).
- Uitleg: leven in armoede (slide 10 t/m 12).
- Uitleg: belang van dieren (slide 13 t/m 17).
- Terugkoppeling (slide 18).
- Opdracht: bouw een Tippy Tap (slide 19 en 20).
- Uitleg: de spaaractie (slide 21 t/m 27).
- Evaluatie (slide 28).

Gebruik deze les als voorbereiding op de spaaractie Gi-ga-groen!

Vorbereiding

Bekijk de les in LessonUp en lees deze handleiding door. Handig om ook de handleiding van de spaaractie eerst door te lezen. Deze zit in het spaarpakket.

Uitleg LessonUp

- Klik op het plaatje van de les en druk op 'Geef les' bovenaan de pagina.
- Als je vragen digitaal wil laten beantwoorden, kunnen de leerlingen met een device meedoen (dit is alleen van toepassing op slide 3).

Succes!

Slide 1

Vertel:

Op deze foto zie je Eliza (7 jaar) met haar geit. Samen met haar familie woont ze in Malawi. Dit is een land in Afrika waar er veel armoede is. Armoede betekent dat er weinig geld is om te eten en om naar school te gaan. In deze les gaan we leren hoe het leven in armoede is en waarom dieren zoals kippen en geiten kunnen helpen om het leven beter te maken.

Slide 2

Lees op:

Aan het einde van deze les, weet je: hoe het leven in armoede eruit ziet, waarom kippen en geiten belangrijk zijn voor kinderen in armoede, hoe het leven in Afrika is (het weer, school, water, landbouw) en hoe jij kan helpen!

Slide 3

Woordweb:

Bespreek de antwoorden met de leerlingen.

Slide 4 t/m 9

Lees op:

Wist-je-datjes.

Vraag (slide 7):

Hoeveel leerlingen kunnen we samen tellen?

Uitleg (slide 8):

Een autovelg is het binnenste, harde deel van een (auto)band. Als je daar tegenaan slaat met een stok, dan geeft dat een heel hard geluid!

Slide 10

Leg uit:

Een kind in armoede heeft (vaak) niet:

- Elke dag te eten.
- Elke dag schoon drinkwater. Bij ons komt het water uit de kraan. In Afrika hebben de meeste gezinnen geen waterkraan in huis. Ze moeten daarom een eindje lopen om water op te halen. Dit doen ze bij een waterpomp of bij een rivier.
- Een toekomst zonder zorgen. Als je arm bent, maak je je vaak zorgen of er wel genoeg te eten en te drinken is.
- Een toekomst vol kansen. Vaak is er geen geld om de kinderen naar school te laten gaan. De kinderen moeten dan werken om geld te verdienen en leren zo geen beroep zoals leraar, dokter of politieman. Dit willen ze wel heel graag.

Vraag (voordat je naar de volgende slide gaat):

Denk jij dat kinderen in Afrika gelukkig zijn?

Slide 11

Lees op:

Ondanks de honger en het gebrek aan goed onderwijs kunnen zij wel:

- Vaak buiten spelen met vrienden.
- Zonder jas naar buiten: in Malawi, waar Eliza woont, is het gemiddeld 26 °C!
- Spelletjes doen, zoals voetbal of touwtje springen!

Slide 12

Leg uit:

De meeste mensen in Afrika verbouwen zelf hun voedsel op een klein stukje land. Maar het is lastig om het hele jaar door voedsel te verbouwen door de droogte. In Afrika is het namelijk heel warm en regent het weinig. Daarom mislukt de oogst vaak. Ze hebben dan zelf weinig te eten en kunnen ook niks verkopen of ruilen. Ze verdienen dus heel weinig, waardoor er ook geen geld is om de kinderen naar school te laten gaan.

Slide 13

Vertel:

Als gezinnen een kip of een geit kunnen kopen, kan dit al heel veel betekenen. De dieren zorgen voor eten en meer inkomsten!

Vraag:

Heb jij thuis kippen, geiten of andere dieren?

Slide 14 t/m 17**Lees op:**

Kippen leggen eieren, geiten geven melk! Hier kunnen de kinderen en gezinnen van eten en drinken. Zo hoeven ze dit niet te kopen en is er genoeg voor het hele gezin!

En: dieren zorgen voor mest!

Vraag (slide 15):

Wat is dat, mest?

Leg uit:

Weet je wat er gebeurt als je de mest over de plantjes uitstrooit? Deze gaan dan harder groeien! Zo is er meer gezond eten voor de familie. Het eten wat overblijft, kan worden verkocht op de markt! Zo krijgen ze geld. Hier kan het gezin kleding van kopen of schoolgeld van betalen. Zo kunnen dieren zoals kippen en geiten het leven van families in armoede beter maken.

Terugkoppeling**Slide 18****Vraag:**

Wat weet je nu allemaal over Afrika? Bespreek de antwoorden met de leerlingen. Je kunt noemen dat: schoolklassen in Afrika vaak erg groot zijn, water (vaak) niet uit de kraan komt en het in Afrika vaak warm en droog is. Er is niet altijd genoeg te eten en drinken is en dieren zoals kippen en geiten hierbij kunnen helpen! Voor schoon water lang moet worden gelopen om het op te halen.

Vraag:

Wat zou je kunnen doen om mensen hiermee te helpen?

Slide 19 en 20

Leg uit:

In veel Afrikaanse landen komt water dus niet uit de kraan. Met een Tippy Tap kunnen kinderen en gezinnen tóch hun handen wassen! Zo worden ze minder snel ziek.

Opdracht:

Bouw net als Afrikaanse kinderen met je klas een Tippy Tap!

Benodigdheden:

- Touw
- Boom (of een frame van takken)
- Tak
- Emmer of jerrycan
- Spijker of schroef
- Stuk zeep (of een flesje met daarin vloeibare zeep)

Stappenplan:

Stap 1: Bind een stuk touw aan de emmer en hang de emmer aan een boomtak. Als je zelf een frame maakt van takken: duw twee takken in de grond op ongeveer een meter van elkaar, zorg dat ze stevig staan. Maak een tak tussen deze twee takken vast en hang daar de emmer aan.

Stap 2: Pak nog een stuk touw en bind dat ook vast aan de emmer. Laat het touw naar beneden hangen en bind het onderaan vast aan de tak. De tak moet een beetje schuin komen te staan en raakt maar aan één kant de grond.

Stap 3: Steek de spijker of schroef vast in het stuk zeep en bind daar een touwtje aan. Hang het stuk zeep naast de emmer. Heb je een flesje met vloeibare zeep? Knoop dan hier een touwtje omheen en hang het naast de emmer.

Stap 4: Vul de emmer of jerrycan met water.

Stap 5: Als je nu op de tak stapt, kiept de emmer om en kun je je handen wassen.

Slide 21

Vertel:

We gaan geld sparen voor kinderen zoals Eliza, zodat ze een kip of een geit kunnen kopen! Jullie krijgen allemaal een spaarkaart mee naar huis. Spaar euro's van familie, vrienden en burens. Zoek na elke gespaarde euro een kip, ei, geitenmelk, hoopje mest of een tomaat op de spaarkaart en kruis deze aan! Heb je de spaarkaart vol? Neem hem dan mee naar school en hang 'm op in de klas!

Slide 22 en 23

Vertel:

We gaan nu kijken naar een video van Eliza en haar geiten. Er wordt goed voor hen gezorgd!

Kijk- en luistervragen:

- Wat zie je?
- Wat doen de geiten?
- Zijn ze lief voor de geiten?

Slide 24 en 25

Vertel:

Dit is de spaarkaart! 1 volle kaart is 25 euro waard!

Vraag:

Als je vier volle spaarkaarten hebt, hoeveel euro heb je dan in totaal?
Hoe zouden we de volle spaarkaarten kunnen ophangen in de klas?

Leg uit:

We kunnen de volle spaarkaarten aan een lijn hangen of op een lege muur hangen. De wegen op de spaarkaarten kunnen we namelijk aan elkaar leggen. Zo kunnen we samen aan een heel groot dorp vol met spaarkaarten bouwen!

Slide 26 en 27

Leg uit:

We sparen ook gelijk voor gratis boeken! 90% van het geld dat we sparen gaat naar kinderen zoals Eliza, zodat ze een kip of een geit kunnen kopen! 10% mogen wij zelf besteden aan nieuwe boeken voor de schoolbieb.

Vraag:

Voor welke leesboeken zullen we sparen?

Je kunt natuurlijk om geld vragen van familie, vrienden of bureu. Maar: je kunt ook iets leuks doen om het geld te verdienen. Heb jij leuke ideeën om geld te sparen (passend bij het thema Gi-ga-groen)?

Voorbeelden zijn:

- Eierkoeken of popcorn maken en verkopen langs de deur.
- Klusjes doen! Lege flessen inzamelen, de vuilnis weggooien, de planten water geven, de hond uitlaten, helpen in de tuin of op de boerderij in de buurt.
- Een sponsorloop organiseren waarin jullie met flesjes of een kruik met water lopen.

Evaluatie

Slide 28

Vraag:

Wat wist je nog niet, maar weet je nu wel over:

- Naar school gaan in Afrika?
- Het klimaat in Afrika?
- Water halen in Afrika?
- Landbouw, mest en dieren?